

Societat Esmorzars de ciència al 7 Portes

Una seixantena de persones van assistir ahir a l'Esmorzar de Ciència, dedicat al posthumanisme, celebrat al restaurant 7 Portes i moderat per Eduard Berraondo ■ JOSEP LOSADA

La tecnologia qüestiona la

■ L'Esmorzar de Ciència al 7 Portes debat sobre les noves relacions entre l'home i la tecnologia ■ Els avenços científics ja revolucionen la vida de les persones i els esquemes filosòfics

R. G. Aranzueque / C. Sabaté
BARCELONA

La majoria de nosaltres fa temps que hem incorporat el telèfon intel·ligent a la nostra vida i no ho veiem com un gran esdeveniment perquè ho hem fet amb naturalitat, però és un canvi radical que, entre altres coses, ha reinventat el concepte

de privacitat. Ara, a més a més, s'acosta una "revolució tecnològica que ens ho canviarà pràcticament tot" i tampoc en serem conscients.

Amb aquestes paraules alertava Albert Cortina, advocat i urbanista expert en ciutats intel·ligents, de la revolució que ens espera als humans a causa dels avenços biogenètics i tecnològics, en el marc de l'Esmorzar de Ciència d'ahir al restaurant 7 Portes, patrocinat per El Punt Avui i titulat *Humans, posthumans o +humans? Les noves relacions home-tecnologia*.

Els avenços en biomedicina i tecnologia estan arribant fins a tal punt que alguns científics ja s'estan plantejant uns reptes que semblen de ciència-ficció

com ara la hibridació de l'home amb la màquina que proposen els transhumanistes i l'assoliment d'alguna cosa semblant a la immortalitat transferint la consciència a un avatar. La condició humana queda qüestionada.

"Els avenços en biomedicina permeten fer passos més agosarats com ara manipular l'ADN amb tecnologies precises que obren la porta a una evolució que no s'ha pogut aconseguir", explica Miquel Àngel Serra, doctor en biologia del laboratori de neurofarmacologia de la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Fins ara –recorda Serra–, aquests avenços s'havien utilitzat per a malalties i en casos com ara

implants bionics i implants coclears. "Però què passaria si ho fèssim amb una persona sana? Seria acceptable?", es pregunta el doctor. "Els transhumanistes –assenyala– diuen que els humans tenim el deure moral de millorar, però som nosaltres els que hi hem de posar les línies vermelles."

Algunes empreses, per exemple, han implantat als treballadors un xip de radiofreqüència a la mà que els estalvia, entre altres coses, haver de treure la targeta per accedir a la feina. "Estem disposats, però, a acceptar la pèrdua de llibertat que això comporta?", es demana Serra.

Pels transhumanistes, recorda Cortina, la huma-

nitat "té el deure moral d'accelerar" el procés d'"hibridació entre l'home i la màquina" si no volem que la màquina "ens guanyi". I està a punt de fer-ho. "Aviat les màquines captaran millor la complexitat que els humans i assoliran un nivell que superarà les millors ments", adverteix l'urbanista. "Si la màquina ens supleix per fer feines rutinàries és fantàstic, però què passa amb les feines en què s'usa la intel·ligència i la creativitat? Les suplirà el robot?", afegeix. I llança una pregunta desafidora: "Estem preparant els estudiants perquè no siguin substituïts per robots?"

Serra mira de tranquil·litzar els comensals del 7 Portes, no fos cas que s'en-

Albert Cortina, advocat i urbanista, i especialista en la gestió de les 'smart cities' ■ JOSEP LOSADA

Les màquines aviat captaran millor la complexitat i assoliran un nivell que superarà les millors ments humanes

Estem preparant els estudiants en l'ús de la intel·ligència i la creativitat perquè no siguin substituïts per robots?

El biofísic Oriol Marimon es va encarregar ahir del monòleg previ al debat i es va centrar en el que s'havia predit sobre el futur en el film 'Retorn al futur' ■ JOSEP LOSADA

El futur que ja és aquí i el model humà que grinyola

El monòleg de presentació del debat va anar a càrrec del biofísic Oriol Marimon. El professor de The Big Van Theory va ironitzar amb el fet que ja hem arribat al futur recordant que fa pocs dies vam arribar a la data que havia de ser el futur en la pel·lícula *Retorn al futur*.

Però pocs dels ginyes que se'ns proposaven en el film són realitat. En lloc de patins voladors, encara es fabriquen vehicles que contaminen massa, com els Volkswagen. "Tampoc sembla que tinguem polítics gaire intel·ligents...", deia fent broma. "Serà, doncs, difícil prendre

algun humà com a model per desenvolupar o fabricar imitacions d'éssers humans. Quin model s'hauria de prendre? I si el model copiat resulta més intel·ligent que el motlle?" Marimon va cloure la seva reflexió preguntant-se pels límits de la genètica i la tecnologia.

En la propera cita es debatrà sobre la fi de l'energia derivada del petroli

El proper Esmorzar de Ciència del 7 Portes abordarà la problemàtica de l'ús i la caducitat de les energies fòssils. El final de les energies derivades del petroli i la recerca de noves fonts energètiques no contaminants centrarà la conversa que mantindran els ponents. L'esmorzar sobre energia es farà el 13 de desembre, el mateix cap de setmana que s'hauria de cloure la decisiva cimera sobre el clima de París, que hauria de fixar

algun acord mundial per reduir l'emissió de gasos contaminants i amb efecte d'hivernacle, amb l'objectiu de salvar el planeta. El mateix catedràtic de geologia Mariano Marzo, present ahir en l'esmorzar sobre post-humanisme, va fer referència a la necessitat de vetllar també pel planeta i el medi ambient, i "no només fer evolucionar els éssers humans, ja que es podria donar el cas que no tinguessin un planeta sa on viure".

ments perquè no se'n coneixen prou els riscos. Però, com passa sovint, n'hi ha que no la van respectar. Es tracta d'uns científics xinesos, que van modificar el genoma en embrions humans que no eren viables perquè ho fessin i, tot i que no van assolir el seu propòsit final, sí que van ser capaços de dur a terme l'experiment.

A més llarg termini, el repte és la transferència de la consciència, i ja hi ha "gent amb molts diners" que s'hi està abocant, diu Cortina. Hi col·laboren, entre d'altres, la NASA i Google. Aquest és el cas de la Iniciativa 2045, impulsada pel multimilionari rus Dmitry Ítskov, que s'ha proposat transferir les dades del cervell a un avatar per a aquella data. El projecte obre moltes incògnites. "Un androide pot adquirir consciència?", es demana Cortina. "Es poden implantar codis ètics que discriminin què està bé i què no?"

Mentre tot això no s'aclareixi, la humanitat té qüestions més urgents per abordar. La primera, recorda Serra, la imminent cimera sobre el canvi climàtic de París, en què els experts ja han

avisat que, si s'arriba a un increment de la temperatura de dos graus, el planeta entrarà en un punt de no-retorn. Hi ha qui veu la solució a part dels mals de la Terra en els transgènics: els bacteris modificats —explica Serra— poden recuperar ecosistemes malmesos. Així i tot, llança un advertiment sobre la temptació de fiar-ho tot a la ciència: "Ens hem de guiar per un humanisme avançat i no seguir amb el malbaratament."

L'urbanista Cortina porta l'ecologia al seu terreny: "El repte és la intel·ligència ambiental", i explica la tendència actual a la "renaturalització de les ciutats". Cortina posa com a exemple de ciutats no "amables" les megalòpolis asiàtiques, que "no són a escala humana". ■

condició humana

L'opinió dels assistents a la tertúlia

“Els humans no som tan racionals. Hi ha el perill que prenem decisions des de l'egoisme”

Gonçal Mayos
FILOSÒF I DIRECTOR TERTÚLIES
ATENUE BARCELONÈS

“Un robot no pot fer de metge. No té relació humana ni emocional amb el pacient”

Clara Isart
METGE ATENCIÓ PRIMÀRIA

“L'acceleració tecnològica fa que l'home acceleri també els canvis a la natura, com el climàtic”

Mariano Marzo
GEÒLEG I CATEDRÀTIC
ESTRATIGRAFIA UPC

“És una contradicció que s'implanti braços bionics i que alhora no es parin de fabricar mines antipersones”

Àlicia Casals
PROFESSORA ROBÒTICA UPC

nueguin amb l'esmorzar, pel que fa a la "pèrdua de control" dels humans. "No ens espantem: els experts diuen que no és tan fàcil imitar un humà." Entre altres coses, perquè hi ha "aspectes emocionals i cognitius" que encara "no sabem explicar". En el camp de les emocions, per exemple: "Hi ha un gen de la depressió i un gen de l'al-

truisme? No sabem quins gens ho determinen", assenyalava el doctor.

Això, però, no atura molts científics i intel·lectuals, partidaris de tirar pel dret i trencar esquemes mentals, filosòfics i espirituals. N'hi ha —explica Cortina— que ja es plantegen un pla B per solucionar els conflictes que la humanitat no ha sabut re-

soldre des de la política. Es tractaria d'"intervenir des de la genètica en aspectes com ara l'agressivitat i el pensament crític". Com en la cèlebre novel·la *Un món feliç*, d'Aldous Huxley. Les eines comencen a ser-hi. "Actualment —explica Serra—, hi ha unes *tissines* moleculars que poden inhibir el gen que no ens interessa." L'avenç

científic pot resultar molt útil per a finalitats curatives, però també obre la porta a afegir "funcionalitats noves" a un ésser humà. "On són els límits?", es demana el biòleg.

Segons explica el mateix, els científics es van imposar una moratòria en aquest tipus d'experi-

La ciència ha de ser prou humil per saber quins són els seus límits. Nosaltres hi hem de posar les línies vermelles

Els humans estem malbaratant el planeta Terra i tenim la responsabilitat de cuidar-lo

Miquel Àngel Serra,
biòleg i
neurofarmacòleg

